

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2015-04-08
Besvaras senast
2015-04-22

Till finansminister Magdalena Andersson (S)

2014/15:486 Attityder till vita och svarta jobb

De allra flesta som arbetar gör det enligt de lagar och regler som finns att följa på arbetsmarknaden, och därmed tjänar man in pension och har möjlighet till föräldraledighet och sjukpenning. Men detta har inte alltid varit en självklarhet. När alliansregeringen tillträdde 2006 tyckte hälften av befolkningen att det var okej med svartjobb; det var bara 49 procent som tog avstånd från det. I dag tycker endast 5 procent av medborgarna att det är okej att folk arbetar svart.

Förklaringarna till denna positiva trend kan vara många, men en stor del, enligt Skatteverket, är de åtgärder som vidtagits under de senaste åren för att minska skattefusk. Som exempel på detta nämns RUT- och ROT-reformerna och krav på certifierade kassaregister inom kontanthandeln.

När arbetslösheten stiger ökar också risken för att fler börjar jaga snabba och lättförtjänta pengar. Man söker sig till svartjobb för att kunna betala hyran den månaden. Men detta är en mycket dålig lösning, både ur ett individperspektiv och ur ett samhällsperspektiv. Och särskilt oroväckande är det om det är en ung kille eller tjej som får ett svartjobb som förstajobb och då hamnar i en negativ spiral som kan vara svår att ta sig ut ifrån.

När man jobbar svart får man svårt att hyra lägenhet eller att låna pengar, då man inte kan visa upp att man har ett jobb. Man missar förmåner som semesterersättning, sjukersättning och pension, och man får inte heller något betyg eller några referenser som kan visas upp när man söker ett nytt arbete. Man får inte heller någon a-kassa om man skulle bli arbetslös, och man riskerar också böter eftersom det är olagligt att jobba svart.

När unga ska in på arbetsmarknaden är det främst deras attityder till svartarbete som avgör hur stor sannolikheten är att man tar ett svartjobb. Om man inte känner någon som jobbar svart, eller om alla man pratar med starkt tar avstånd från svartarbete, är sannolikheten för att man ska söka sig till ett svartjobb mycket liten.

Därför är jag mycket glad åt de senaste årens starka positiva trend i attityderna till svartarbete hos befolkningen, men samtidigt är jag mycket oroad inför framtiden, då finansministern aviserat förändringar och eventuell borttagning av de två enskilt viktigaste förklaringarna till de positiva attitydförändringarna – RUT och ROT.

Med anledning av ovanstående vill jag därför fråga finansministern:

Vilka åtgärder är finansministern beredd att vidta för att kompensera för ingrepp i RUT- och ROT-reformerna för att bibehålla svenskarnas negativa attityder till svartarbete?

.....

Helena Bouveng (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Anders Norin